

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie štátnej správy vod a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

RNDr. Ján Kato
Borinka 398
900 32 Borinka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
OU-ZA-OSZP2-2023/028883/Jel

Vybavuje/linka
Ing. Jelušová

V Žiline, dňa
15.05.2023

Vec „Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková“ – záväzné stanovisko

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vod a vybraných zložiek životného prostredia kraja, obdržal dňa 21.04.2023 žiadosť subjektu Obecný urbáriát – pozemkové spoločenstvo Lisková, so sídlom Lisková 219, 034 81 Lisková, IČO: 00630811, zastúpeného splnomocnencom – RNDr. Ján Kato, Borinka 398, 900 32 Borinka (ďalej len žiadateľ“) o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) k navrhovanej činnosti „*Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková*“ na C-KN parc. č. 2442 a 2441/1.

Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia (vyhotobil: Ing. arch. Eugen Lakoštík, Nám. A. Hlinku 54, 034 01 Ružomberok, apríl 2023). Projektová dokumentácia je vypracovaná za účelom vydania územného rozhodnutia na využitie ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopiesku.

Miesto plánovanej ťažby štrkopieskov sa nachádza na juhovýchodnom okraji katastrálneho územia obce Lisková, v tesnej blízkosti hranice zastavaného územia obce. Podľa platného ÚPN (zmeny a doplnky č. 3) sú dotknuté plochy charakterizované ako ťažobný priestor. Plocha pozemku (s výmerou 36 950 m²) určeného na ťažbu sa nachádza na časti parciel číslo C-KN 2442, 2441/1, (resp. E-KN 3404/501, E-KN 3407/1). V registri C sú parcely vedené ako orná pôda s viacerými vlastníkmi združenými v Obecnom urbáriáte - pozemkové spoločenstvo Lisková.

Záujmové územie dobývacích prác je situované v území, v ktorom po jeho severnej strane prechádza železničná trať č. 180, Žilina - Košice a tiež železničná vlečka MONDI SCP Ružomberok, a na južnej strane preteká rieka Váh. Južne od navrhovanej plochy sa nachádza vzletová a pristávacia dráha letiska Ružomberok - Lisková. V zmysle projektovej dokumentácie ťažobná plocha dodržiava ochranné pásmo železničnej trate, resp. železničnej vlečky (60 m). Rovnako je dodržané ochranné pásmo rieky Váh - 50 m.

V súčasnosti je záujmové územie dobývacích prác prístupné dočasnej poľnej cestou (cca 900 m) prebiehajúcou po pravom brehu rieky Váh (po parcele C-KN 2442) napojenou pred križovatkou so železničným priecestím a cestou 2214 (III/018105), ktorá je využívaná pre

OKRESNÝ
ÚRAD
ŽILINA

Telefón
+421/7335697

Fax

E-mail
Lenka.jelusova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

výstavbu diaľnice. Dotknuté pozemky sú využívané ako orná pôda. Po ukončení ťažby a po rekultivácii budú opäť využívané ako poľnohospodárska pôda, čo je v súlade s platným územným plánom obce Lisková. Projekt rekultivácie bude súčasťou ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie.

V blízkosti navrhovanej lokality tečie rieka Váh, ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKUEV0253 Rieka Váh. Vodný tok Váh lemuje v dotknutej lokalite biotopy európskeho významu Kr9 Vŕbové kroviny zaplavovaných brehov riek.

Samotná prevádzka, aj vzhľadom na jej krátkodobú dočasnosť, nebude mať zásadný vplyv na životné prostredie. Pri prácach nedôjde k zásahom do vodného toku Váhu a do jeho brehových porastov. Používané mechanizmy musia byť v dobrom technickom stave, aby nedošlo k úniku ropných produktov do prostredia štrkoviska a následne priesakmi do vodného ekosystému Váhu. V prípade úniku škodlivých látok do prostredia ťažobnej jamy budú realizované dôsledné opatrenia na zamedzenie ich vysiaknutia do podložia.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „*Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2003300F Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a Liptovskej kotliny (tabuľka č.2). Najbližší útvar povrchovej vody v predmetnej lokalite navrhovanej činnosti je Váh SKV0006, vzdialenosť približne 50 m.

Tabuľka č. 1 – útvary povrchovej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ/Typ	Názov	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický stav	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKV0006/V1(K3V)	Váh	333,10	264,50	68,60	prirodzený	priemerný (3)	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Tabuľka č. 2 – útvary podzemnej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov	1069,302	dobrý	dobrý
	SK2003300F	Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a Liptovskej kotliny	586,610	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Navrhovaná činnosť sa nachádza v území s prvým, aj nižším stupňom ochrany podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako územie, ktoré nebolo vyhlásené za osobitne chránené územie alebo ochranné pásmo osobitne chráneného územia, mimo navrhovaných území európskeho významu, chránených vtáčich území a súčasnej sústavy chránených území.

Útvar povrchovej vody SKV0006 Váh

a) súčasný stav

V rámci prípravy 1. cyklu plánov manažmentu povodí vodný útvar SKV0006 Váh (rkm 333,10 - 264,50) bol na základe skríningu hydromorfologických zmien v útvaroch povrchovej vody predbežne vymedzený ako výrazne zmenený vodný útvar (kandidát na HMWB).

Za hlavné vplyvy/vodné stavby spôsobujúce hydromorfologické zmeny boli identifikované:

- *priečne stavby*
rkm 324,1 *Jamborov prah*, h = 2,7 m, odber technologickej vody pre celulózku (Mondi SCP a. s. Ružomberok), migračná bariéra úplne nepriechodná pre všetky tunajšie druhy rýb;
rkm 302,294 *VD Krpelany*, h = 14,4 m, bariéra úplne nepriechodná pre všetky tunajšie druhy rýb, koryto rybovodu úplne nepriechodné pre všetky tunajšie druhy rýb;
- *opevnenie brehov*
rkm 317,2 – 324,9, lomový kameň, nábrežné múry (Ružomberok);
rkm 275,5 – 294,3, konkávy (lomový kameň);
rkm 264,5 – 275,5, konkávy, kamenná dlažba, kamenná rovnina;
- *hrádze*
rkm 327,7 – 329,35, obojstranná hrádza;
rkm 279,9 – 287,2 a 289,0 – 291,9, ľavostranné hrádze;
rkm 287,0 – 292,0 a 292,3 – 294,0, pravostranné hrádze.

V roku 2008 (09.09.2008) na základe posúdenia reálneho stavu uvedených vplyvov/vodných stavieb (príslušnými pracovníkmi SVP, š. p. Banská Štiavnica, OZ Piešťany) a na základe výsledkov testovania vodného útvaru použitím určovacieho testu 4(3)(a) v súlade s Guidance dokumentom No4 *Určenie a vymedzenie výrazne zmenených a umelých vodných útvarov* bol tento vodný útvar preradený medzi prirodzené vodné útvary s tým, že budú spriechodnené všetky migračné bariéry realizáciou nápravných opatrení a na tomto vodnom útvaru bude možné dosiahnuť dobrý ekologický stav.

Na základe výsledkov monitorovania vôd v rokoch 2009 – 2012 bol útvar povrchovej vody SKV0006 Váh klasifikovaný v priemernom ekologickom stave s vysokou spoľahlivosťou hodnotenia. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvar dosahuje dobrý chemický stav.

Ako významné tlaky (stresory), ktoré môžu priamo alebo nepriamo (sekundárne) ovplyvniť jednotlivé prvky kvality a tým aj stav útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh boli v 2. pláne manažmentu povodí identifikované organické znečistenie (bodové zdroje komunálne, bodové priemyselné a iné, nepriame vypúšťanie prioritných a relevantných látok), difúzne znečistenie z poľnohospodárstva (zraniteľná oblasť) a hydromorfologické zmeny.

Útvar povrchovej vody SKV0006 Váh sa nachádza v zraniteľnej oblasti vymedzenej v súlade s požiadavkami smernice 91/676/EHS o ochrane podzemných vôd pred znečistením dusičnanmi. Opatrenia na redukciu poľnohospodárskeho znečistenia navrhnuté v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj vyplývajú z implementácie tejto smernice. Sú to základné opatrenia, ktoré budú v SR realizované prostredníctvom Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach vypracovaného k tejto smernici.

Doplnkové opatrenia sú na dobrovoľnej báze. Ide o opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 súvisiace s ochranou vôd.

b) predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti/stavby a po jej ukončení

Vzhľadom na charakter a technické riešenie navrhovanej činnosti/stavby „*Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k.ú. Lisková*“ sa vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti/stavby na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh nepredpokladá za predpokladu dodržania ochranného pásma vodného toku Váh, ktoré je vo vzdialosti 50 m od reálnej brehovej čiary.

Útvary podzemnej vody SK1000500P a SK2003300F

a) súčasný stav

Útvor podzemnej vody SK1000500P Medzirnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov bol vymedzený ako útvor kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvor klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvor podzemnej vody SK2003300F Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a Liptovskej kotliny bol vymedzený ako útvor predkvartérnych hornín s plochou 586,610 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvor klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Visla (2009, 2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vód je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vód (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vód) a dokumentovaných odberov podzemných vód v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vód tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas explootácie za prijateľných ekologickej, technickej a ekonomickej podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčíslované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vód < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vód).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vód pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vód a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter prieplustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000500P a SK2003300F

Počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti/stavby a po jej ukončení

Vzhľadom na charakter a technické riešenie navrhovanej činnosti/stavby „**Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k.ú. Lisková**“ sa vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti/stavby na zmenu hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000500P Medzirnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2003300F Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a Liptovskej kotliny nepredpokladá.

K stavbe „Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková“ sa stanoviskom č. CS SVP OZ PN 996/2023/02, CZ 3536/210/2023 zo dňa 30.01.2023 súhlasne vyjadril Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Povodie horného Váhu, OZ Ružomberok. Podmienky uvedené v predmetnom stanovisku je potrebné v ďalších krokoch povoľovacieho procesu dodržať.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vod a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a podľa ustanovení § 58 písm. b) a § 60 ods. 1 písmeno i) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení (ďalej len „vodný zákon“), k navrhovanej stavbe, pre navrhovanú činnosť „**Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková**“ podľa § 16a ods. 1 a § 16a ods. 4 vodného zákona vydáva nasledovné

záväzné stanovisko :

Na základe posúdenia žiadosti žiadateľa, predloženej projektovej dokumentácie a stanoviska SVP, š. p., č. CS SVP OZ PN 996/2023/02, CZ 3536/210/2023 zo dňa 30.01.2023 navrhovanej činnosti/stavby „**Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková**“ na C-KN parc. č. 2442 a 2441/1, v blízkosti vodného toku Váh, číslo hydrologického povodia: 4-21-01, sa vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Využitie ložiska štrkopiesku (nevyhradeného nerastu) v k. ú. Lisková**“ z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a § 16 ods. 6 vodného zákona, na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody a zmeny fyzikálnych (hydrogeomorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody ako celku nepredpokladá.

Povaha činnosti si nevyžaduje jej posúdenie odborným stanoviskom poverenej osoby – Výskumným ústavom vodného hospodárstva, Bratislava (ďalej len „VÚVH“) a pred povolením činnosti na nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Podľa ustanovenia § 16a ods. 6 vodného zákona je žiadateľ oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení činnosti, ak zo záväzného stanoviska vyplýva, že sa nevyžaduje výnimka.

Podľa § 73 ods. 21 vodného zákona je záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 podkladom k vydaniu vyjadrenia orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie pre činnosť nevyžaduje, záväzné stanovisko je podkladom ku konaniu o povolení činnosti a je podkladom v konaní o posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Toto záväzné stanovisko sa v súlade s § 16 ods. 5 vodného zákona zverejní na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR po dobu 30 dní.

Okresný úrad Žilina
odbor starostlivosti o životné prostredie
Vysokoskolákov 8556/33B
010 08 Žilina
5

I.Z. *P. Kropitz*
Ing. arch. Pavel Kropitz
vedúci odboru

Na vedomie: OÚ Ružomberok, OSŽP, Nám. A. Hlinku 74, 034 01 Ružomberok